

№ 37—1916 წ ა ს ი
 კვირა, 26 აგვისტოს 11 12 კაბ

ქურონალი „თეატრი და სმოვრება“
 წლიურად 5 მ., ნახევარი წლით 3 მ. გაწერა შეიძლე-
 ვა ფოსტით: Тифლისь, Ред. „Театри да Цховრება“
 Иос. Имедашвили. პირისპირ: „სორაპნი“ ს- სტამბაში.

წელ. მართხე
 გამოსცემისა

ხონის თეატრის დამაარსებელნი
 (გამგეობა 1907 წ.)

არ წიგწივადე ი რუხადე კ. უგულავა ი. ჭავჭავანიძე
 (აკლია განსვენებული პორიკარზ სანაძე)

ხონის თეატრის ანსუბის
 ათი წლის შესრულების გამო

ის ამავე წი „ხონის თეა-
 ტრის მოკლე ისტორია“

სოფელი

მომხდარა ხოლმე, როდესაც ჩვენი კუთხის რომელიმე ჩამორჩენილ სოფელში სასწავლებლის გახსნის საქმეებზე დაუწყვიათ ლაპარაკი, ხალხი წინააღმდეგი ყოფილა: არ გვიჩნდა სასწავლებელი.

რომ კარგათ ჩაუკვირდეთ ხალხის ცხოვრებას, დარწმუნდებით, რომ ასეთ ბრიყვულ მსჯელობას აქვს თვისი გასამართლებელი საბუთი.

სოფლად ბევრგან მოიპოვებოდა ისეთი მანერ პირობები, რომლებსაც პატარა სწავლა მიუღიოდა და დიდს ხალხს მოტყუებით, ეწმეობათ და ხაბუდებენ ხელის ძლებით ტყავს ამბობენ.

ასეთი ბირები სასწავლებელს სოფელში სხეულს უტყავს და ილაჯ-გაწყვეტილი ხალხი იძახის. არ გვიჩნდა სასწავლებელი, იქ სასწავლიან და მტერ ჩვენე გაგვამბობენ ტყავს რომდესაც სოფელი კულტურულად დაქვეითებულია, სოფლის გულშემატკივრებმა ყოველი ნაბიჯი ხალხის საკეთილდღეოთ

ფრთხილათ უნდა გადაადგან, რომ ხალხმა თავი მოგვი სარგებლობა დაიხაზოს.

თუ გაუფრთხილებლობით ან სხვა მიზეზებით ხალხს თავშივე ხარალი დანახვეთ, ხალხი დაფრთხება, დაშინდება და ათასი კეთილი განძრახვაც რო გქონდეთ, აღარ მოგეკარებათ.

მთელი ზემო იმერეთი ქვემოსთან შედარებით ჩამორჩენილია. ბევრ სოფელში უბრალო სასწავლებელიც კი არ მოიპოვება, რომ ხალხმა წერა-კითხვა ისწავლოს.

რაიმე სასოფლო საქმეზე რომ მოხდეს, ხალხი ამ სიტყვა, ხალხი განზე გადგება და პფიქრობს: მას სწორეთ ჩვენი მოტყუება უნდაო. ვინც გამებედავია, პირდაპირ გატყვით, ამას.

— ესა და პირი ამას დაგვირდა მოაგროვა ამდენი ფული და შეკამა, იმან ამდენი შეგვიკამა, იმან ამდენი, ამან ამანი მოგვატყუა, იმან ამში და სხვ — აი, რას მოგიყვებიან გზიშიწვან და დედალელს ცხედრს (ხემაშ მისი იმან დაეძინა).

ხალხი უფრო მეტს მოუტყუებია, ვიდრე საქმე გაუკეთებია და რომდესაც მე, თქვენ ან

სხვა ვინმე ახალი პირი მივიდეთ სოფელში რაიმე კარგი საქმის დასაწყებათ, რა საბუთი აქვს ხალხს, რომ გვენდოს და ჩვენა გულწრფელობა, ჩვენი პატიოსნება იქ მოს?

— გვეჯერა, ბატონო მაგრამ ყველამ მოგეტყუა, ფული დაგეტყუეს და ახლა გვეშიწიოთ. აი რას გიპასუებენ.

ხალხის ნდობა უნდა დავიმსახუროთ სოფელში, უამისოთ არაფრის ვაკეთება არ შეიძლება ნდობის დასახურ და შეიმძობება მხოლოდ საქმიან და არა სიტყვით. სიტყვა, რა გინდოდა მათ და მიმხიბლავი თქონს, ხალხზე არ მოქმედებს, არა სურს. ხალხზე გავლენა ახდენს უფრო საქმე.

ამიტომ თუ ყოველ საქმეს ყველგან თვიდანვე უნდა რიგობად წაყვანა, მით უმეტეს ეს საქარა სოფლად.

ჩვენს სოფლებში თანდათან ვითარდება კოოპერატიული მოძრაობა მეტად საქარო, მეტად სასარგებლო და მეტად დროის შესაფერისი საქმეა, მაგრამ თუ ეს საქმე თავიდანვე კარგ წინადაგზე არ იქნა დაყენებული, ხალხი ბევრგან დაიძახებს: არ გვიჩნდა კოოპერატივი, ისე როგორც საჩხერის კუთხის ანუ საწერეთლოს სოფლები იძახიან.

კოოპერატივის ერთი უმთავრესი დანიშნულება იმაში გამოიხატება, რომ ხალხს მიაწოდოს უკეთესი ღირსების საქონელი, უფრო იაფ ფასებში, ვიდრე ვაჭარი აწვდის.

კოოპერატივის მთელი მერმისი ამ დანიშნულების განხორციელებისათან არის შეკავშირებული.

ხალხი მხოლოდ ამ შემთხვევაში მხედავ კოოპერატივის დიდ სარგებლობას, შეიყვარებს მას და ჩამოშორდება ჩარჩებს და ვაჭრებს; კოოპერატივს წარმოება ფართოდება, მოგება იზრდება და ეს მოგება შეიძლება შეზღვევ და შემდგომხმადრდეს სხვა და სხვა კულტურულ საქმეს სოფლად.

სოფლის კოოპერატივს სოფლის ვაჭარმა მაინც არ უნდა აჯობოს, ე. ი. იმ გვარ ფასებში და ისეთვე საქონელი მაინც უნდა მიაწოდოს ხალხს, როგორც ვაჭარი აწვდის. ამ შემთხვევაში კოოპერატივი არის უბრალო სავაჭრო დაწესებულება, მაინც იმეგ მინდვლამსენ მიღწე ილა

სამართალია, რომ ხალხმა თავი მოგვი სარგებლობა დაიხაზოს. თუ გაუფრთხილებლობით ან სხვა მიზეზებით ხალხს თავშივე ხარალი დანახვეთ, ხალხი დაფრთხება, დაშინდება და ათასი კეთილი განძრახვაც რო გქონდეთ, აღარ მოგეკარებათ.

მედი სიზმარებში

ხოლო როდესაც კოპერატივი უარეს საქონელს აწვდის და მეტს ახდევინებს ხალხს, ვიდრე ვაჭარი, მაშინ კოპერატივი არის ჩარიჩის დაუქანი და ორნაირი ზარალი მოაქვს: მატერიალური, რატუნაც ხალხი ექ მეტ ფულს სარჯავს ვიდრე ვაჭართან, და ზნეობრივი, — რადგანაც ყოველგვარ კოპერაციას ხალხის თვალში ნობა ეკარგება.

აი სწორეთ ამ გვარი ნიშნები ატყვია საჩხერის კოპერატივის და საქმის დროემდუნდა შევლა.

საჩხერეში ნიჩრია დადებული პირველი საქირიოების უმთავრეს საგნებზე. ვაჭრები ნების თუ უწესილით ემოჩილობიან ამ ნიჩრს. საჩხერის კოპერატივში კი ყველა ამ საგნებში მყიდველს მეტს ახდევინებენ. ვაჭარმა პალატის მოაქვს ამინდრ და ახდევინებს ხალხს ფულში ექვს აბასს საჩხერის კოპერატივი ამახელ უაქვს სიზინდში ახდევინებს ხალხს ფულში რვა აბასს.

— დ გელვა, ყლი გამოგვკრა კოპერატივიმ! — აი რა მიქმდოდა ყველა გლეხისაგან, რომელსაც კი საჩხერის კოპერატივთან ჰქონია საქმე.

ზოგიერთი ვლენი მარშენებდა: საჩხერის კოპერაციის პოლიციისაქვს ნაწილი, თორემ რატომ ხმას არ ვინ იღებს, ან ვერაფერი მოახერხებსო.

საჩხერის კოპერატივის ს თავეში ისეთი პირები არიან, რომელთა პატროსნება და სიბღისიერება ჩემთვის ექვს გარეზე: მით უფრო სამწყნაროა, რომ საქმის უვარგისი წარმოებით ხალხს გული გაუტყდა და კოპერატივის წყველას კატეგორიულად უთვლის.

ჯერ კიდევ შეიძლება საქმის გაწინსვარება, თუ შეთავაზობენ მეტს შორობით და უწესიერობით შეუღლებიან მაკცდინ ფარგანს, თუღვენ თხოვეთა და სახელი მით, რომ უმთელი ქუთთხისათვისა სასარგებლო საქმეს საძირკველი ჩაუყარეს, მაგრამ იმყოფ ამ საძირკველს თორივე გამოუკუსნიან მიჩს, უმჯობესი იყოს, სულ არ გაეფორმონ სელი. სწორე მიმინთუა მამამ თხე ბნტვონ ანთონ გვთნიქნ მინეოფეცეფე

ნთეფციეთრბგ ~~თხე~~ იტობიგ ინახთყუგ: ახა 1916 წ.

სამეუბნეებთან: „აგრე-ვაიმ დაზონ...“
ფსულ არ გვახსოვებარ, დახულს რ გვახსოვდინებენ
სხატე რყავი ნ ჰურსობრ ფაშმევენენ?
იტუ-პურის ანცეკლად ხნლიჩსხნძოდლი?!

ათუ უარგებო, გემარსად მეტახევენეოთ
თუძროდ ჩამოვზმეფოთუ რად ვეწამე? —
კითხეთ იმ ვარსკვლავს, კითხეთ იმ ფარსეგლადეს
რომელმაც ჩემთან სათრსოხმე!

... ათეფცეამი კი ურიშაშვინი
თბილისი, — 22-VIII

მოზონება

მე მოზაგონდა უცხად, უცვლად,
ჩვენი შეხვედრას, ჩვენი ვაცნობას
და ფანაზანხლად ვეწინააღმდეგებოდა
როსმალე ჩქარა ის ჩვენი ტროზობა.
— მუენა სხეული ანუ კრკობლი
— ანუ შიკიანი შე არავისთვის,
და მხოლოდ მხოლოდ იმას ვნატრობდი,
— იმორად მეტყირა, შეტყირა შენთვის.

ჩემდა, უსიტყვოდ, შორი ახლოსს
ფენაკრეფითა შე ვამივლია,
და შენ იმ დროსა, იმ ნეტარდროსს,
ეგ კობტა თავი ძირს დაგხობია; —
ვერძობდი იმასაც, რომ შეხვედრაზე
ტბილისა წუთებსა შენ ვანიცილდი,
ვხედავდი კარგად, ლამაზ სახეტე,
რომ დანიშნულ დროს შენ შემეცდიდი.
რა კარგი იყო ჩემად უსიტყვოდ,
მე ვგრძობდი იმას რასაც ჰე ქობლი
და სიყვარულსა ახალს, უხლოთ,
მღელვარე გულში მე ვატყებდი.

სული სუოს გრძნება და ზღოა თვარები
უძირო, შავა ვთლრმა უფსკრული
ერთმანეთს სწავავენ; მუვავედენ თვარები
და თოთოლა გული, გული ბედკრული
და ჩაფიცანი მგრამეის გრძნებობენ
— გვაჭრამ დღესვე ვიდ თიგლი მხატვეთ
და დარჩე გულში, მხოლოდ, მადლობა

0081 და დარჩა ნატურა იმ ტყვილ წარსულს შე.
მარიჯან, 1916 წ.

ლევან ბატონიშვილი

(1786—1811)

სული შეიქმს ისტორიას თუ ისტორიას ჰქმნის სული, — ეს ერთა და იგივეა: უსულოდ ისტორია არსად არსადროს არ მოგვარებულა.

ლევან ბატონიშვილი — თვით განხორციელებული სული იყო, მერე სული იმ ლაღი მთისა, რომელიც ზრდიდა ყაზბეგს მის ელგუჯათი, ვაჟის მის გმირ-არწივებით, ილიას მის განდევნილით...

ჩამოხუკეშით აღძრული სული
აღმუქეს ნეღის სახარულითა...
და მომეკვლიანა შე კაცი დიდი,
შეინფარხედ მდგომი, მოხუცებულა...
მარჯვენა ხელით უწრდილხა თვალი:
ყურადღებითა შორს გაჭურვებდა...

სწორედ ამ მყინვარსა და მიდამო მწვერღალებზე ვიღოდა სული ლევან ბატონიშვილისა მაშინ, როდესაც თავისუფალ საქართველოს უკანასკნელი ჟამი ჩამოირეკა, როდესაც მეფე-მთავრები გვირგვინს იხდიდნენ და მისთავაზებდნენ ჩრდილოეთის ძლიერებას, ზოგნი კიდე ადგილობრივ მეცადინეობდნენ ჩაეშრიტათ და ჩაეჭროთ ოდნავლა მბუქტავი სხივი მრავალ ათასწლოვან ეროვნულ მისწრაფებისა.

შური, მტრობა, ღალატი, გამცემლობა, არე-დარევა, — ყველა ეს გამეფდა ერის ხელმძღვანელ უმაღლესს წოდებასა და წრებში. მათგან გაჩანაგებულმა ხალხმა იგრძნო მათდამი უაღრესი ზიზღი და თითქმის ხმა ამოუღებელი შეუზიგდა ახალ წესწყობილებას. მარტო მთის სულმა ვერ შეიშენია მამა-პაპათა მიერ შემუშავებული წყობილების დარღვევა, თუმცაღა ამანაც უკანასკნელ გმირის კუბოს წინაშე ექვიანად შეჰბლაღლა:

„გინათ აწ, ვინდა გავიწვეს ერეკლეობისა“

მთის სულის ექვიანობა უსაფუძვლო არ იყო. ერეკლესჰყვან და 24 შვილი *), გიორგის 23 *) და მათში არც ერთი არ იყო ქეშმარიტი სახელმწიფო კაცი. იმის მაგიერ, რომ განევდოთ ერთურთას მტრობა, შეერ-

თებულებენ, ერთ ძლიერ ძალად ექციათ თვის მიერ დაქუცმაცებული ამერეთი, ძმური ხელი ჩაეჭიდათ ივერის შეერთებისთვის ძმურად ხელ გამოწვდილ იმერთათვის, იგინი, მოსისხლე მტრებივით, აღარ ინდობდნენ ერთმანეთს, ესეოდნენ ერთი მეორეს, ზოგი გარბოდა საქართველოს დაუძინებელ მტრებისკენ. ამასობაში ხალხი გაწამდა, გაისრისა და ზურგი შეუქცია მეიკნავეებს. ბატონიშვილებმა თვისი ბედ-უბედობა თვითონვე გამოსქედეს: ჩიტებავით შეიპყრო იგინი და ჩრდილოეთის გზას გაუყენა იგეთმა სახელოვანმა სახელმწიფო კაცმა, ვითარც მაშინ აქ იყო ჰაველ დ. ციციანოვი.

გამონაკლისს შედგენდა მხოლოდ კაბუჯი ლევან ბატონიშვილი. მისთვის არსებობდა არა საკუთარი არსი, არამედ მხოლოდ საქართველო და მისი თავისუფლება.

ლევანი იყო შვილი იულონისა, ირაკლის ძისა. იგი დაიბადა 1786 წელს. მისი მამაც იბრძოდა ახალი წყობილების წინააღმდეგ, აგრეთვე ბიძებიც, მაგრამ ყველა ესენი გამარჯვებით მოელოდნენ თავიანთ გამეფებას, ხოლო ლევანის მიზანი არ იყო ესრე ეგოისტური, იგი ზრუნავდა გმირულ ბრძოლით მოეპოვა ანუ, უკეთ ვთქვათ, აღედგინა სამშობლოს ახლად დაკარგული თავისუფლება.

1801 წელს 18 იანვარს პეტრეს ქალაქში გამოაცხადეს შეერთება. მაგრამ ამაზე წინად ჩვენი ბატონიშვილები, რომელთა რიცხვი, ვიმეორებთ, იყო მრავალი, გაფანტული იყვნენ თავიანთ საუფლისწულოებში და თითქმის ყოველი მათგანი თავის თავს სთვლიდა თუ არა მეფედ, მთავრად მინც. მათს იმედებს ხელს უწყობდა: ერეკლეს მიერ გამოცხადებული ახალი წესი მეფობისა: არა მუშკადრობითი, როგორც მანამდე მრავალ საუკუნო, არამედ უფროს-შუბროსობითი, როგორც ოსმალეთშია ამ წესით, ხელმწიფის გარდაცვალების შემდეგ მეფობა ერგება არა მისს მემკვიდრეს შვილს, არამედ უფროსს გვარეულობაში. გიორგი მეფე რომ გარდაიცვალა

*) ამათგან ზოგი ცოცხალი აღარ იყო 1800 წელს.

(28 დეკ. 1800 წ). ყველას მეფობის საღერ-
ღელი აეშალა. ყველამ მოინდომა ყოფილი-
ყო „წყალობითა ღვთისათა, იესიან-დავითიან
სოლომონიან—ბაგრატიონი, მეფე ყოვლისა
საქართველოს, ქართლისა, კახეთისა და სხვა-
თა მფლობელი და მპყრობელი“. უპირველესი
ამათ შორის იყო თვით ლევან ბატონიშვი-
ლის მამა, იულონი, რომელიც ჯერხონობით
თავის თავს გორისა და ქართლის მეფედ
სთვლიდა, ხოლო ყენისაგან ხანადაც იხსე-
ნიებოდა.

მოსე ჯანაშვილი

(გაგრძელება იქნება)

დიდებულა საიდუმლო

(დასასრული. იხ. „თ. და ც.“ № 36)

შუა ღამე გადავიდა. ცა დაბნელდა.
ღრუბელთ შორევეში გლოვობდა მთვარე უფ-
რო აგრილდა ჰაერი. აქა-იქ დაეცა წვიმის
სხვილი წვეთები, თითქო ცა დასტიროდა დე-
დამიწას. აშრილდა და ჩუმად ალაპარაკდა
ბალახი.

ის კი იქვე იჯდა და ელოდებოდა.

უცებ ბალახებში, სწორედ იქ, სადაც
მეზობელს თავი ედო, რაღაცამ სუსტად გაა-
ნათა და ისევ მიიძალა; ცოტა ხნის შემდეგ
კიდევ გამოჩნდა და დაიწყო ხობვა; ხან აღი-
ადა პატარა ბალახებზე, ხან ძირს ჩადიოდა
და იმალებოდა; ხან ერთ ალიგას გააშუქებდა
ხან მეორეს.

ელავ გაღვივდა იმედის სხივი, კვლავ
შეიპყრო ის სიხარულმა და აღტაცებამ.

როცა პატარა მნათობი ავიდა მეზობლის
თავზე და იქ თითქორაღაცას დაუწყო ძებნა,
მაშინ იმას შიშით აკანკალებულს, გაუარა
გულში:

— ჰო, უნდა იპოვოს ქრილობა და
ისევ შევიღეს შიგ

უნდოდა დაეჩიქნა, ეცა თაყვანი და
შეხვეწოდა, ეთხოვა რამე, მაგრამ შეშინდა —
კიდევ არ დაეფრთხო მშვენიერა და გამოუც-
დელი; აღტაცებით და სიყვარულით აღევნებ-
და თვალს. უცებ შეჩერდა პატარა მნათობი,
თითქო რაღაც მოიფიქრა, ჩქარა ავიდა მა-

ღალ ბალახის ჩამოწვდილ ფოთოლზე, გადა-
ვიდა ღებოზე და შეჰყვა ზევით.

— გვეღირსა წყალობა, გვეღირსა,—ჩუ-
მად ჩაილაპარაკა და ორივე ხელები დაიღო
გულზე, რომელიც საშინლად უცემდა, თითქო
უნდოდა გამოხეთქილიყო, გამოგარდნილიყო
და საუცხოვო სანახავით გაეხარნა.

აგერ ავ-და ის მალა, დააჯდა ბალახის
წვეროს და შეჩერდა — ეტყობოდა, რაღაცას-
თვის ემზადებოდა, რაღაცას ფიქრობდა.

— გიხაროდეს, ქვეყანავ... ახლა ხომ
მაინც... — გაუარა გულში; მთელი მისი ყუ-
რადღება შეეპყრო უცნაურ მნათობს; სად-
ღაც იფეთქა ახალმა გრძობა, გაჰქრა ექვი-
ანობა, გაძლიერდა იმედის სხივი; ასე ეგონა,
ფრთები ესხმებოდა, ნელ-ნელა სწყდებოდა ის
მიწის და მისცურავდა, აპობდა ჰაერის მსუ-
ბუქ ტალღებს. შეხედა შთაერეს, რომელიც
ძლივს მოსჩანდა, ღრუბელთ შორევეში მცუ-
რავი, და ჩუმად უთხრა:

— შენც ეწვალე ჩვენი შემხვევარე...
კმარა შენი სიკეთე და სამხ ხური... აწ ჩადი,
დაისვენე,—დაუთმე აღვილო კაცის სინათლეს!

ის კი დიდებულ მოვლენას მოელოდა.
მოიმედე პატარა მნათობი უცებ მოსწყდა ბა-
ლახის წვეროს, ჯერ ცოტა დაიმდაბლა, თი-
თქო მიწაზე უნდა დაცემულიყო. მერე ისევ
აიწია, გაუარა თვალ წინ და დაიკარგა სიბ-
ნელეში.

— ვაიმე, დავიღუბეთ... დავკარგეთ
ყველაფერი! — საზარი ხმით იკვლა და წაპო-
ვარდა; — ძმაო... ძმებო გაიღვიძეთ, მიშვე-
ლეთ... დაიქცა ქვეყანა!...

და გამხეცებული დაედგნა. მოლაღატე
მნათობი ხან გაიშაშუქებდა სუსტად, ხან ისევ
იმალებოდა და მიეშურებოდა.

— სად მიფრინავ, სადა?... კაცში აღზრ-
დილი კაცსვე გაურბი? რა დავიშავ; საწყალობა,
რაი? — უყვიროდა და მირბოდა.

თითქმის ყოველ ნაბიჯზე რაღაც რბილს
ცხებოდა, წამის-წამ ეცემოდა, მაგრამ იმას
თვალს არ აშორებდა, ვიღაცას აღვიძებდა,
სთხოვდა დახმარებას და განაკრძობდა დევნას.

სდუმდა ველი, მხოლოდ აქა-იქ ზოგჯერ
არღვევდა ღუმლის გაუგებარი სუსტი ხმა,

თითქო თვით ჰაერე ვენესოდა, ცა ჟფრო
 შიილრუბლა და გაშავდა; დასაფლფიდან კი-
 დეა ემატებოლა თრუბლოთ ზღვა; სიბნელემ
 უმატა; საზღვრისაკენ ხშირად ვფინჯებულა
 ბნელ ცხკადეს შორი ელვის სწრაფი დიმი-
 ლი, და შერე ძლიერ შიილრულა ყრუ, საილუ-
 ლოვებით აღსავსე გუგუნე. ღრმად ეძინა ვერს.
 ვერ გაძიქცივი, ვერა... არ გაფიშვებ...
 აბა სად წახვალ, სადა? ჰაუ, მიშველეთ! —
 ისიოლა შიილიდან.

შეორე ღღეს ნახეს ტყეში — დაქანტული
 იჯდა ბის ძირში, დამუქული მარჯვენა ხელი
 გულში ჩაგრა, ჩავარდნილ გაწითლებულ
 თვალეში ეხატებოდა სიხარული და სიამაყე.
 გამხდარ, უფერულ სახეზე ხან ღიმილი გაურ-
 ბენდა, ხან კი ემჩინებოდა შავი ფიქრების ყვალი,
 როცა უსწობნი მივიდნენ და კოტა მო-
 შორებით დადგინენ, იმას წარბები შეეკუმუხვნა.
 და წყობიან კანკალი, სახე გაღულურჯდა: წ-
 მოღვა და მიყარდო ხეს.

— აქა მოხვედით? მაშ გინდათ ქვე-
 ყანა-დაქციოთ, ში ჰოთ ყველაფერი? — უყვი-
 რა მოსულთ: — მე დავიქირე, მარტო მე...
 მე... თქვენ კი გემინათ... გინდათ ახლა წამარ-
 თვათ? გამშორდით ჩქარა... ეს ჯერ კარგად
 გავრდითი არ არს, ემინია კაცის დარბილად
 გარბოდა... მხოლოდ მე მოცნო და შემერგია,
 მარტო მე... მე გავრდით ამახ ქვეყნისთვის...
 შიგ გულში ჩავისვამ და რე გავწმდი...

როცა დაინახა, რომ მოსულნი უფრო
 მისხარავდნენ და შეპყრობას უპირობოდენ, სა-
 შინელ ხმით დამივირა?

— ხსოვარ შეშლილხართ; უკნაზე-შილდით,
 არ დაღუბით ქვეყანა... გეჭ მოსულთ... დიდე-
 ნტულორ ხალიშუმლად... იღუბტეცხე
 შავრამ შინც ცმივარეს და იურდლათა
 ხელები შეეკრათ... გეჭ მოსულთ...
 მაშინ დამუქული ხელი უკვებ გაინთავი
 მსულაქ ზვირთაიქნა და გაშალა და მიადახა:
 — არ გიღალატებ... არ მიგცემ მხე-
 ცებს... აბა უშველეთ თავს!..

როცა ხალხმდარი ციკანითელა დავარდა
 ხმელ ფოთოლზე,
 იყრ დიდებულთი საიდუმლო.

გაბრიელ გოგუაძე

თანამედროვე მსახიობი

და მისი ტრაგედია

მისივე წერილები (იხ. თ. ლ. გ. № 36)
 შეგნ ვსთქვამთ, რომ თანამედროვე მსახიობი
 უფრო უმაკმილია.

შეგნ ვინ შეგოცნა და ვინ შეგოცნა ღნადი
 ხელფხუბის სურთი ქუჩმთავან? ვინ აქვს მსახი-
 ბობის შემოქმედება? თანამედროვე რეჟისორი.
 ვინ, ვინ აუღია მსახიობის სწავტვა, ვინ აუღია
 ტრენება მას! შეგნ ვინ არის თატრის სუფის
 ჩამდგული, მისი მითთაფარე სული, თუ არა
 მსახიობი? — ვინ გაძღვის რწმინა წინ? — მსახი-
 ბი ვინ ასახარებს ამ თუ იმ მხატვრულ მი-
 ლონებს? მსახიობი. ვინ აუთავის თქვენს
 ნებას-უთფას? — მსახიობი. ვინ გაწვევებით კლ-
 ნებით, ნიჭით, სიმშვენიერე-სიღამაჩით თუ
 არა ისევ და ისევ მსახიობი? შეგნ კი ხალა
 სულ სხვა მოფუენის ფხედავთ.

მსახიობის სული, კომტა, ვერცხვებარე ტე-
 შაქრამტო და ფსიათური განტდა მსახიობულა.
 წინ ფინ გაშუქვია ტუნთავს, როგორც უმარ-
 ველეს ხელფხუბის იარდას და თვით შემოქმე-
 დება ში დაგუმან მსახიობის ნდევრად ფარ-
 მხალტე თანამედროვე რეჟისორს აუღია და მისი
 შემოქმედების ხარბილი მხარე უკისრდა მისი
 ღმწუნტისა. აქ შევადგინე მსახიობის მხარე
 და სწავდებ ვუფხანთ. თმის მხატვრულად რომ
 მსახიობის თანამობის რეჟისორის თანამშრომელე
 მხატვრე რეჟისორად თავისი რეჟისორი და მსახი-
 ბობით, შექმსუბუქებინა მსახიობისთვის მხარე
 გეტრითათ ის, ზიქრით. შეგადან ვიქარზე მავ-
 ლა უხნსაგეთ დასწოლია და ეუბნება: როგორც
 თქვ, მსახიობად ვინა მისი, რანისამო-
 მისი მარტო, აი ასე გამოქმედა თმები ასე შეი-
 კვამდე ასე დაჯამ ასე წამოქმედა! ეტრით აქ
 არავითარ ანკარმს არ უქვევთ თვით მსახიობის
 ინდვიდუალობას, მის მსიხლოკობას?

რატომ არ იღებენ მხედველობაში მსახიო-
 ბის მიმართულებას და მისწრაფებას? ან მის
 ეტრად წოდებულ ამბულას, თუმცა ჩვენ ზიქრად
 ამბულის მომხრენი არ ვართ! (ამის შესახებ იხ.
 შარშანდელ შურ, "თატრა და რეჟისორებაში"
 მე 40 № ჩვენი წერილი "მსახიობი და მისი
 ამბულა"). ამას კარდა, ნუ თუ არ უნდა იტოვ-

...იღობენ მენ ყორანი

ნენ ახალი ტიპის რეჟისორებმა, რომ ხელაგ
 ნების ესტეტიური პრინციპები როდი იქმნებოდა
 მხატვ, გამოფიტულ თვალსაზრის პრინციპებს
 წმინდა, ჭეშმარიტი ხელთნებისათვის უნდა
 თვალსაზრისით შეტყობილი იყოს მისთვის
 მშვენიერ მხატვრობაში მისი ხელოვნების
 პარადოქსიკული აზრის ხელთნებაზე, რომელიც
 წინებულად აზრის განმარტებული იყოს ხელოვნ
 მწერლის გერონტი პეტროვი მისი
 "ხელაგნური ხსენებითი პირობის კონტრ
 კუსტი, შემოქმედებითი ტექნიკის თა
 ლით დანახულია. მართლაც, ასე არსად ხელაგ
 ნება იმდენად, არის უწინარეს ყოველისა, ანა
 ლისოფორმა იდეები, ცხატვრობის სიფიქსი
 გაფინული ფნები, არამედ ცოცხალი ცხოვრება.
 მისი ხორციულობა და სულანდგმულია ფორ
 მები, ხშირად ძლიერ უბრალონი და უმნიშვნე
 ლისი ვარკვეულია ხელთნების მქონე ხელოვნ
 თვის არის რომ აღნიშნის მხედველობას და
 სმენას ესაუბროს და არა იმ სფერო, რომ მისი
 შექმნების წყურვალად შიკვას. რთილსოფორ
 რად დაფუძნებულია ხელაგნება ფრად მსა
 არის, გულმკერდ ხაზარდნილი, ხელაგნი ხელო
 ნული, ჭეშქაინი: ის უნიკალ მუხლიცხეობას
 რომელიც გერც ჩვენ თეატრში მისი ხელოვნ
 ლებას აკმაყოფილებს და რაგონი უმნიშვნელო
 მას აკლია ფერების ელვარება, რომელიც მისი
 ლე, მოძრაობის სივრცითი ფორმირებადობის
 და მოდურული უდროოდ და მისი ხელოვნ
 კანდიოთა".

მით უფრო სცნა, ხელაგნება წმინ
 და ჭეშმარიტება, ხელაგნული კლასიკის
 ტრადიციით არის დანერგული სივრცითი
 და სიმშვენიერე თეატრის ხელოვნების
 ტენსი შეშოქმედება... აღნიშნულია, რომ
 რხორების სინამდვილის განმარტებულ მსა
 იქმნება უფრო ფანტასტიკურ მხედველობას
 უოფია, ვიდრე თვალსაზრისით აზრდობ
 ნებისა. აქ მძრალი სჯა შეტად სუსტად
 მკრთალი. თანამედროვე რეჟისორები მის
 შიას თავისი თეატრისათვის, თეატრისათვის
 მისხიობს თავის მხატვრობის სიფიქსის ში
 ჭხევეს. კვტი არ არის ამითი მისხიობის მო
 ტურ აღმაფრენას აქრამს და აქრწელებს, იმის
 შეშოქმედებას.

რამი უნდა გამოიხატებოდეს რეჟისორის
 მოვალეობა?

არსებონ...! იღობენ მენ
 თენლუპ იბგეტ ოზნის რეჟისორებს
 (ლუგენდა)
 თვის კლდეში ყორანი ბულობდა.
 და როცა ყვერები დასლო, გაიკვირა და
 ამ ყვერების სიმაფე ამ შავი კლდის
 ბრალოდა.
 თეატრისათვის ითხოვონ მან
 ითვებოდა... თეატრისათვის
 თეატრისათვის კლდეში გადამფრინდა.
 თეატრისათვის მისი განცვიფრებას, როცა
 ჯიქცა შევერკვერები დასლო
 ყორანი გისწე შევერკლდის აბრალებდა:
 ეს ყვერების ცხატვრობა იქდან გამო
 ყოლილია. ჯერ კლდე იმისი ფერი სდევსო.
 გაიგონა ეს ფხიხელმა შევარდნმა და
 ნიშნის მოვებით გადისძახა:— "შავ კლდეს რას
 აბრალებ, შენ სამოთხეშიც რომ დაიბუდო,
 ჯიქცა შევერკვინ დასდებო." "

სხალი მუნამაზი

ლ. ძიძიშვილი

სხალი მუნამაზი
 ძველი მუნამაზი
 სხალი მუნამაზი — ცის ნამდუდრები
 დასად ხსენია მხატობ მთავარს,
 ცხალი მუნამაზი — ტანჯვა ყოველი
 რადაც უმარტების ანე მარეს!
 ცხალი მუნამაზი — გულმაგა წვეული
 მხატ დაწვლია გულ საკლავდა,
 ის ბნელი ბუნდი — ნათელ დღის სუნდი,
 ჩვენზე იტანობს თავისთავადა...
 ბოროტი შერი — მხამ-გელის ჭური
 სიციცხლეს განმარტებს, აღარ გვიბრალებს;
 სიციცხლეს განმარტებს, აღარ გვიბრალებს;
 ის ყვეამონავეს, გვისუტავს თვალებს!
 ზნობა მისი, არც გავწალობს ზენა,
 მიტომაცა ფრთ დაჩაგრულებია,
 ფიცს სდებს ჩვეით, იმათი რჩევით
 არამხეტისა ვსჯამო ჩვენ დღიძლი ძეგები.
 ცხალი მუნამაზი — ცხალი მუნამაზი
 ამ ცოდვის უამის რათ არა ჩნდებათ,
 მისხედის საწმენდად სიციცხლის მისხელად
 მსმენად მსმენად, რათ არ აღსდგებთ?!

სხალი მუნამაზი გ. ვარციკი
 მონამაზი მუნამაზი

შენ მღეროდი!..

შენ მღეროდი!.. მორაკრაკე ხმა, ვით ხარი წკრიალებდ, შენს გარშემო ტვერი სდუმდა, ფოთოლი არ შრიალებდა, ერთ წერტილზე შემდგარიყო მოსისინე წიაეკარი, ნისლიც კი არ ირხეოდა, გრძნობის ცრემლად ჩამომდნარი.

შენ მღეროდი!.. შენს ჰანგებში ხალხის სული მწარედ ჰკენესლა; შიგ ხან გლოვის ხარი რეკდა, ხან იმედხსნის ცეცხლი ჰკვესდა, ხან ბორკილი ჟღარუნებდა, ხან ყიჟინი ჰქუხდა ბრძოლის და მსხვერვის ხმა სანატრელი გაისმოდა ხუნდთა რგოლის.

შენ მღეროდი!.. თალად შეკრულს ცას სწვდებოდა ხმა გრძნეული. ყურს გვგდებდა ვარსკვლავთ ჯარი ლურჯსივრცეში გაპნეული. ცაც და მიწაც გრძნობის ცეცხლით იწვებოდა შენთან ერთად... მც გისმენდი და გსხავდი ხელოვნების ჭურუმ ღმერთად!

ვ რუხაძე

საღამო

მე დღეს საღამოს მზის ჩასავლის ჟამს მინდვრად გავედი, გადავიარე მოზიბინე მწვანე ხავერდი და მდინარის პირს ყვავილოვან ბექზე ჩამოვჯექ. მზე აღარ სჩანდა, ელვარებდა ცის დასავალი, სისხლის ფერ ღრუბლებს დაედაფნათ მწვერვალი შიისა და ჩემს წინაშე მეგონა, თუ წყლისა მაგიერ ოქრო გამდნარი მდინარებდა.. ვიჯექი ჩუმად. ჰიანქველები დალოდავდენ ჩემს ახლო-მახლო, გვიმრის ღეროზე შესკუპული მწვანე კალია გაშტერებული მიცქეროდა... ლივლივით თავზე უცხო ფრინველმა მშვენიერმა გადაშიარა; წყნარად მიჰტრენდა, მოედირა ნარნარად ყელი და დაფიქრებით დაჰყურებდა ზურმუხტო ველსა; დიდხანს ვუმზერდი ფერადოვანს მის სამოსელსა, დიდხანს მესმოდა ფარჩის ფრთების შრიალი ნელი: თანდათან იგი მშორდებოდა, თანდათან, ხელო... ჩალოდავებულ ცის უფსკრულში მიიხეოდა, მწუხრის ღეჩაქი გამსქვირვალე გარს ეხვეოდა, ძლივსდა მოსჩანდა მღლეული, წერტილი ძესლა... იფერფლებოდა ვარდის ფერი ცის დასავალი, მდინარეს სახე დაეჩრდილა; აღმოსავლეთით გულის კანკალით გაახილა ვარსკვლავმა თვალი... ჰიანქველები ჩემს გარშემო კვლავ დალოდავდენ, გვიმრის ღეროზე შესკუპული მწვანე კალია ისევე ისე მიცქეროდა... ვიჯექი ჩუმად, ვიმხარებოდი გარეშემო დაფიქრებული, და არაფერზე არ ვფიქრობდი...

არეზის პირი.

კ. ჭიჭინაძე

ნანუკვეთი

კმარა წუწუნნი!

ამდენ მოთქმით გასივდა გული!
გზა! გზა მომეცით!

ველარ ვიტან თქვენს დაკნინებას!
ჩემსკენ, გრიგალო!

წარიტაცე თან ჩემი სული!
გარდამაცლე ამ ხრწნილების

ჭირსა და სნებას!

გ. ქუჩიშვილი

აი. ახლავი დავნიანურლი!!

დასასრულიბ იხ „თ. ც.“ № 36

მარტ. გადავკრათ რა? ვინ დაგვიშლის, თუმცა ქალბატონმა მითხრა, აღარ დაუმატოვო, მაგრამ სანამ ის მოვა—ხუთჯერ გამომწელებდა. აბა ამოიქექე ჯიბეები, ხელათ მოვატუხტუხებ, ჩვენი მეწვერიძალე ჰყიდის... ისიც კი მეკურკურება, მაგრამ ვერ მივართვი... (იქით) თუმცა წასულ კვირას იმის დუქნის უკანა ოთახში მე და იმან კარგა გადავკრით და არც კი მახსოვს როგორ დავბრუნდი.

ვას. აჰა, აბა ხელათ აქ დაიბადე. ზოგი შენ დაუმატე, არ ეყოფა. (აძლეუს ფულს)

მარტ. ახლავ.

ვას. (მარტა) მშვენივრად ცხოვრობს ჩემი მარტუშა. ბატონებიც ალბათ თავის ქუჩისანი იქნებიან, რომ ყოველ დღე ხუხავს ეს რომ არ მეშველებოდეს, აქნობამდი სადმე მშიერი ღობის ძირში სულს დავლევედი. ამბობებიან ცოლი შეირთვიო. არა რა თავში ვიხლი! ჩემი თავი ვერ მირჩენია—ცოლი რითი ვარჩინო, ან ხელ-ფეხში ბორკილი რათ გავიყარო. რომელი ცოლიანი მჯობიან? ყველას ცოლები ჩემს მარტუშას ენაცვალნონ. ყოველის მხრით ხელს მიწყობს... დასწყევლოს ეშმაკმა, მუღამ ფული აქვს. უნდა ვეფერო, იქნებ ტანისამოსი გამიხსლოს, თორემ ძაღვ შემომაცვდა! (იხედება ტანისამოსზე) მომწყონდება—ჯანდაბას ამისი თავი თავს გავანებებ. (შემოდის მარტუშა. წინ საფარის ქვეშედან გა მოიღებს ხორცის ნაჭრებს, მუხუე კიტრის თაყშით, მატარა ბოთლა არაგს და ჭიქას)

VI

ვასილი და მარტუშა.

მარტ. აი, მეც მოვედი! ხომ არ მოიწყენე ჩემო კარგო? დღეს ქვიფის გუნებაზედა ვარ და ქუდი ქერსა ვკრათ. მოდი დაჯექი! (მოისვენებს გვერდით)

ვას. აი, თუ მოგვასწორეს, მაშინ იქნება სეირი?

მარტ. შენ მაგის ჯავრი ნუ გაქვს: ჯერ თორმეტიც არ არის. ქალბატონი სამ საათამდის არ მოვა. (დასხხავწ) გარდა ამისა, ქალბატონი ახლა ჩემ ხელშია, ერთს იტყვის—ხუთს ვეტყვი... (უტყვარს) მაშ! აბა დავლიოთ... იცოცხლე, ვასია?

ვას. შენც იცოცხლე, მარტუშაჯან (სგამუნ) როგორ? ქალბატონს შენიშნე რამე?

მარტ. (იფანის) გეუბნები მაგის დარღი ნუ გაქვს. იცი ერთი საათის წინეთ აი აქ შემოვასწარი, როდესაც ჩემი ქალბატონი მივარდა, მოებლაუქა იმ გაწყებულ ნაზიძეს და ისე ჰკოცნიდა, როგორც აი მე შენ. (მოსვენებს. ძაღვზე თავისაკენ იზიდავს და ჰკოცნის)

ვას. რა მაღიანი კოცნა იცი, ჩემო მტრედო! ცეცხლი ხარ, ცეცხლი?

მარტ. მე კი ცეცხლი ვარ, მაგრამ შენ ვასია; შენც ისე გიყვარვარ, როგორც მე? (კიდევ ეხვევა და ჰკოცნის)

ვას. გაგიყვებით ჩემო სულიკო, გაგიყვებით.

მარტ. აბა შემომეცი! (უტყვარს თვალებში)

ვას. ვფიცავ მთავარ ანგელოზს და წმიდა ნიკოლოზს! ნეტავი ერთი მილიონი მქონდეს, რომ სულ აბრაშუმის კაბებით გატარო და ავტომობილებით გასეირნო.

მარტ. (სიხარულით, თან აწაყვას ასხამს) რახან აგრეა, მაშ თითოც დავლიოთ, ჩვენი სიყვარულის საღვებრძელო და მერმე ქალბატონის საწოლ ოთახსაც ვესტუმროთ. აბა, ასწი! (სვამენ) ახლა ის ოთახიც დავათვალიეროთ! (ადგებიან; მარტუშა მთქვილებს ხელს, მიჭყავს სსწოლ ოთახში). განა ჩვენ კი არ მოგვიხდება ყურთუქის ბალიშები. (შეადან და დაიხარა). შემიღებს სოფლიდან განსარებულს, თან მოსდევს თავის უფროსი გენერალი, ჰენსელი დიდი ბაქებით).

IV VII

სოლომონი და უფრახი.

სოლომონი მობრძანდით თქვენს სამ ტყვეობაში, ამობრძანდით! იმპერატორის დასამრავლებლად თქვენს პატარა უმცირეს ბიჭს სწამან. თუ თქვენს საკარისად ვერაფერაფარტ მოწყობენ, მილიონიანი გიგანტისებრ ბუნდოვრად ვრაცხ ჩემ თავს, რომ თქვენს აღმატებულებას სწამს. რაღა ჯახში გვეხდნა ვეცხევი გენერალს, სწამა ვარ ამოქონი ამოტრეფენ. პირა რე ეიტრბოლ უფროსი გენერალი, ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

სოლ. აი, აქ დაზარდნა თქვენ ოლო-

გმა ტყვეობაში (უფრახს სწამს) და ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

ასე ვტარებ ჩემს განაბრ ბენდერს თქვენთან. რვილი და ზრანება, როგორც ბიჭი სმსახურობდა სოლომონს (შეადანს სსწოლს სტრუქტურა). მერაზო, ასე აქვს, ვინაა ჩემი პატარა ოთახში, დიდი ღის მორწმუნებობა ჩვენა შესრულდებულია.

უფრ. ეს ყველაფერი ვარგა, ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

მეწონა, ცოცხელი ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

სოლ. (სიხარულით, თან აწაყვას ასხამს) რახან აგრეა, მაშ თითოც დავლიოთ, ჩვენი სიყვარულის საღვებრძელო და მერმე ქალბატონის საწოლ ოთახსაც ვესტუმროთ. აბა, ასწი! (სვამენ) ახლა ის ოთახიც დავათვალიეროთ! (ადგებიან; მარტუშა მთქვილებს ხელს, მიჭყავს სსწოლ ოთახში). განა ჩვენ კი არ მოგვიხდება ყურთუქის ბალიშები. (შეადან და დაიხარა). შემიღებს სოფლიდან განსარებულს, თან მოსდევს თავის უფროსი გენერალი, ჰენსელი დიდი ბაქებით).

უფრ. ამ კაცის სიხარულს რომ ვხედავ, უნებურად ჩემი წარსული მაგონდება... იყო დრო, როდესაც მეც პატარა პრინციის მონღო ღიყვანი... მასწავლებელს ჩვენთან ინება სტრუქტურა ჩვენს უფროსმა... ჩაი... ლოტო. იმ დროს ჩემმა ცხინებულმა ცოლმა ორასი შანთი მოუტოლო ოლოტოში... მეომრე... წავედი და წავედი... რას იტყვ: ასე ყოფილა... ამის საქმეც ასევე იქნება... რასაც დასთვალე იმასვე მომიკი... ახლა უნდა ვქა... ვქა... და ვქა... ჩემ შონაძეს მან უქებენ იგურობენ ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

სოლ. ახლავე დაუძახებ! (მობრძანდით, თან უძახის) ტაიკო, ტაიკო! ჩქარა! ხალ და ივარგე! ლტოლმა, ლტოლმა! (გადის)

უფრ. ამ კაცის სიხარულს რომ ვხედავ, უნებურად ჩემი წარსული მაგონდება... იყო დრო, როდესაც მეც პატარა პრინციის მონღო ღიყვანი... მასწავლებელს ჩვენთან ინება სტრუქტურა ჩვენს უფროსმა... ჩაი... ლოტო. იმ დროს ჩემმა ცხინებულმა ცოლმა ორასი შანთი მოუტოლო ოლოტოში... მეომრე... წავედი და წავედი... რას იტყვ: ასე ყოფილა... ამის საქმეც ასევე იქნება... რასაც დასთვალე იმასვე მომიკი... ახლა უნდა ვქა... ვქა... და ვქა... ჩემ შონაძეს მან უქებენ იგურობენ ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

სოლ. აი, აქ დაზარდნა თქვენ ოლო-გმა ტყვეობაში (უფრახს სწამს) და ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

ასე ვტარებ ჩემს განაბრ ბენდერს თქვენთან. რვილი და ზრანება, როგორც ბიჭი სმსახურობდა სოლომონს (შეადანს სსწოლს სტრუქტურა). მერაზო, ასე აქვს, ვინაა ჩემი პატარა ოთახში, დიდი ღის მორწმუნებობა ჩვენა შესრულდებულია.

უფრ. ეს ყველაფერი ვარგა, ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

სოლ. ახლავე დაუძახებ! (მობრძანდით, თან უძახის) ტაიკო, ტაიკო! ჩქარა! ხალ და ივარგე! ლტოლმა, ლტოლმა! (გადის)

უფრ. ამ კაცის სიხარულს რომ ვხედავ, უნებურად ჩემი წარსული მაგონდება... იყო დრო, როდესაც მეც პატარა პრინციის მონღო ღიყვანი... მასწავლებელს ჩვენთან ინება სტრუქტურა ჩვენს უფროსმა... ჩაი... ლოტო. იმ დროს ჩემმა ცხინებულმა ცოლმა ორასი შანთი მოუტოლო ოლოტოში... მეომრე... წავედი და წავედი... რას იტყვ: ასე ყოფილა... ამის საქმეც ასევე იქნება... რასაც დასთვალე იმასვე მომიკი... ახლა უნდა ვქა... ვქა... და ვქა... ჩემ შონაძეს მან უქებენ იგურობენ ვინაა ჩემი ძმისა-სწამსა უფრე განმარტება ჩემი სტრუქტურა... გენერლები ხშირად დავხელოთ ხელმე.

ზებზე გადასტყორცნა, ჩვენს სამშობლოში კულტურული მუშაობა მაინც არ შესწყდებოდა (არც უნდა შესწყდეს) და იმდენი სულიერ-ნივთიერი ძალა კიდევ მოიპოვება, რომ ჩვენს ვალიკოს, შინაურ ბრძოლის ველზე ფიზიკურად მდგომს, ბრწყინვალეს თუ არა შესაფერ დღესასწაულს მაინც გადაუხდინან...

და ეს იუბილე-დღესასწაული უნდა გაინართოს ამ შემოდგომით თუ არა, ზამთარში მაინც—ინვარ-თებერვალში.

ჩვენ-კი, დღეს ამ უმაგალიშო ომიანობის გამო ბრძოლის ველზე გაფანტულნი, რომელნიც სულით და გულით მუდამ ჩვენი ძიძით მოსილი სამშობლოს უანგარო მოღვაწეებთან ვართ, არც ვალიკოს დავივიწყებთ, შორით სალამს ვუძღვნი, დღეგრძელობას ვუსურვებთ და თავის დროზე, შეძლებისა და გვარად, აქედანაც ხელს გაუწვდით...

ნუ, ნუ დააყოვნებთ და ხანში შესულ ქალბატონ მოსილ მოღვაწეს დროით მოამკვივრეთ თვისი ნათესის ნათესალი მაინც...

ქართველი ჯარის კაცთა ერთი ჯგუფის მონდობილებით

პრ. ს. ი-ძე

მომქმედე ლაშქარი

ხონის თეატრის მოკლე ისტორია

(ათი წლის იუბილეს გამო)

რადგან იმე წლის წინად ხონში ერთმა სტენის მოუვარე ქალმა ნ. წულუკიძემ იზოგა აფიშა. ეს აფიშა გადმოგვცემდა შემდეგს: 1865 წ. იანვრის 24 ხონში უთამაშნიათ დ. კრისთაფის პიესა „გაურა“. მონაწილეობა მიუღია მსოფლიო თავდადებ. უგულანა წულუკიძეებია. ეს აფიშა ვ. შაღიაშვილის ხელით გადაეცა „თეატრი და ცხორებების“ რედაქციას. რედაქციამ დაბეჭდა თავის გამოცემაში აფიშა, ხოლო თვით დოკუმენტი დაიწვა ჩვენს თეატრთან ერთად...

ამ დოკუმენტის მიხედვით ხონში პირველი წარმოდგენა გაუმართავთ 1865 წელს. სხვა წარმოდგენებიდან ვიცით, რომ აღნიშნულ წლის შემდეგ ხონში დრო გამოშვებით მოუწევიათ წარმოდგენები, ხოლო 1897 წლიდან წარმოდგენების მ-

რთვა მოუხშირებიათ ამ საქმის ინიციატორებად ეოფილან ბუღუ მდივანი და განსვენებული ვან-რლამ შავდია. წარმოდგენებში მონაწილეობა მიუღიათ: ექიმ პოლიკარზე ჩხიკვიშვილს, ილია ბახტაძეს, მიშა ა. ქუთათელაძეს, ალექსანდრე მსჯარაძეს, კოლია მდივანს, ივანე ი. ქუთათელაძეს, განსვენებულთ ნესტორ ბაღანჩივაძეს და სპა წულუკიძეს, გულჩინა ღორთქიფანიძეს, ღიზა სიტკირიას და სხვებს. მართლაც სხენე-ბული წარმოდგენები ზემოდ დასახელებულ პირთ უმართაით დრო-გამომშვებით, მაგრამ უკლებლია ისიც, რომ ამ წარმოდგენებმა ნიადაგი მოემზადეს იმ ჯგუფს, რომელმაც მოქმედება დაიწყო ამ ათი წლას წინად.

1907 წ. რაჭდენ წიგნივადემ ააშენა თავის სარკით ხის თეატრი, რომელსაც მ. შინ ზოგიერთები დატინვით „ბალანის“ ეძახდნენ. ამავე დროს თავი მოიყარა სტენის მოუვარეთა ჯგუფში. ჯგუფში შედიოდნენ: ნინო წულუკიძე, სოფია ბახტაძე, აგრეთვე ჭავჭავაძე, განსვენებული ელენე ჩხიძე, მატრონა გეგეჭკორი, ილია ბახტაძე, რაჭდენ წიგნივადე, ივანე ჭავჭავაძე, განსვენებული ალექსანდრე ბახტაძე და პოლიკარზე სანოძე, კონსტანტინე უგულაფა, ილია რუხაძე, დათიკო ბახტაძე, ერასტო კენჭერაძე, ილია მამიფორია, ჯადო ზერაგია, ვლადიმერ ნადაგოი-შვილი და კოლია წიგნივადე. ამით თავიანთ შორის აიჩიეს გამკეობა (რაჭდენ წიგნივადე, ილია რუხაძე, ივანე ჭავჭავაძე, კოწია უგულაფა და პოლიკარზე სანოძე). გამკეობამ მოიწვია სეფი სორად ნიკო გვარაძე, რომელიც დიდი სიყვარულით მოეკიდა საქმეს. ის არა თუ რეჟისორობდა და თამაშობდა, არამედ აწუბობდა სტენას, დაეძებდა სტენის მოუვარეთ და ეოფილანს სულს უწუბობდა ახლად დაწესებულ საქმეს. პირველი წარმოდგენა ამ ჯგუფში გამართა 1907 წ. 19 მაის. წარმოდგენის „ცხორებების გმირი“. ამ წარმოდგენის შემოს. იყო 33 მ. და 90 კაპ... მაღე ამ ჯგუფს მიემართა ერთი გავლენიანი ქომაგი: ექიმი პოლიკო ლაზარესძე ეკილიშვილი. იმ დროს, როდესაც სხვები დასტონოდნენ და ათასხირ არა სისამიფონო ხმებს აგ-

ნიკო გვარაძე

გამართა 1907 წ. 19 მაის. წარმოდგენის „ცხორებების გმირი“. ამ წარმოდგენის შემოს. იყო 33 მ. და 90 კაპ... მაღე ამ ჯგუფს მიემართა ერთი გავლენიანი ქომაგი: ექიმი პოლიკო ლაზარესძე ეკილიშვილი. იმ დროს, როდესაც სხვები დასტონოდნენ და ათასხირ არა სისამიფონო ხმებს აგ-

რტელებდნენ სტენის მოუყარეთა შესახებ, ბ. ბ. კიკელიშვილი გვერდში ამოუღვას მათ და ხანძრის და წასვლამდის არ ჩამოშორების თეატრის საქმეს. ის ესწრებოდა თითქმის ყველა მათ კრებას და როგორც სიტყვიერ ისე ნივთიერ დასმარებებს უწყევდა მათა.

1900 წ. სტენის მოუარეებმა დაიქირავეს ასლანდელი თეატრი. რაუდენ წიფწიფის თეატრი გაიყიდა და ხატრანმა იხარადა 475 მან

საქმის დაწყების შემდეგ სტენის მოუარეთა ჯგუფი გადიდა, დასმარე წევრთა რიცხვს გამრავლდა. მოემატნენ: ლიპა დოდობერიძე, ოლი კიკელიშვილისა, ეკატერინე ბასტიძისა, ნინო საღარაძე, მარო ბაღანზიფაძე, კატო ქუთათელაძე, აკრაფინა ბასტიძე, ლიუბა ჭანტუნიშვილი, ლიუბა ჩხენკელისა, ნინო სანძე, მანია ქუთათელაძე, მარო წიფწიფაძე, მიმარატიანი, საშა ქუთათელაძე, ამბროსი ბასტიძე, დათიკო მებუკი, კირილე მაჭარაძე, შაფვა ხანელი, სისიკო მაჭარაძე, გიორგი ბასტიძე, ლადო აბაშიძე, ვარლამ ხუროძე, ვარლამ ძიძიგური, კირილე კაკაბაძე, ვლადიმერ მ. ნადარეიშვილი, გიორგი ოდიშანი, გრიგოლ და ფანანა ბურჭულაძენი, კორნელი ქანარაჯა, სერგო მამულაძე, მათე ბასტიძე და სხვები.

უმეტესობა ზემო ჩამოთვლილ პირებისა დღემდის თავს დასტრიალებენ ჩვენს თეატრს და მის აუგავებს სწორედ დროს და ენერჯიას ამათში არიან ისეთნიც, რომელნიც ყოველ წელიც მუშაობენ დღემდის თეატრის დასარსებისა. სხენებულ ჯგუფს გაუმართავს სულ 13 წ. წარმოდგენა, შემოსავალი კქონია 6750 მ. ხონში ამ ჯგუფს მოუწყვავა თითქმის ყველა, ჩვენში ცნობილი მსახიობნი, ზოგნი რეჟისორად, ზოგნიც მსახიობად. განსაკუთრებული დავწლი მიუძღვით სტენის მოუარეთა მომზადებაში ბ. ბ. ნაკო გვარაძეს, რომელიც წვიდ სეზონში მუშაობდა ხონში, ვარლამის შალიკაშვილს და მიხეილ ქორელის...

ლობდა ახლად დასარსებული დრ. საზოგადოების გამგეობა, რომლის თავმჯდომარეა ბ. ექიმი, მიხეილ ი. ჩხენკელი...

დღემდის ხონის თეატრის სეგ-ბედი დრ. საზოგადოების ხელშია. ვიმედოვნებთ, რომ საზოგადოების გამგეობა ენერჯიულად განაგრძობს მუშაობას და მთახერხებულ სახელსა სახლის საძირკვლის ჩაყრას მანინ, რომლის საჭიროებას შეტად მწყვავედ გრძნობს ყველა ხონელი.

ილ. რუხაძე

განსაკუთრებული სხოვრება

ს. ჩამონიძე. მოთხრობები, წიგ. I, გამ. „განათლება“-სი, -16 წ. 232 გვ, 70 კ.

სხვა სახელი ვერ მოვუძებნე იმ ცხოვრებას, რომელსაც ს. რემონიძე გვისურათებს.

ძალ-მოდუნებული, უფლებააყრილი, ყოველმხრივ დაწინდებული ჩვენი გლეხკაცობა და მუშა ხალხი, რომელიც თუმცა შინაგანი ძალა დიდი აქვს, მაგრამ ამ ძალას გზა არ უჩანს და კარდახებული, დღესდღეობით იცრიცება, — აი ვინაა აღნაქსული ს. რემონიძის მოთხრობებში.

იგი აღგვიწერს იმათ, რომელთა ცხოვრება უსამართლობისა და სიღატაკის მუხრუქებშია მოქცეული, რომელთა უცეცხლის პირი საცხეთა თავმონაწიერი ბაღებით, ცოლქმარი სამინელ სანახავათა ჩაღვრული-აწვეკვილი, ფხვი დაკვლევთა უწულობით, გადასახალი კ 7-8 მანათი აქვს შეწერილი“; იმათ, რომელთა

თაც სამშოლოში სამშობლო დაჰკარგვით და ცხრა მთას იქით გადავარდნილან — „აქანაი არაა სამუშიერი და ეგება იქინე ვიშონო ორი კაპეიკო“, იმას, რომელიც ერთხელაც არ გამართულა წელში, სიხარული არ უფრძენა და განახლებულ, მომავალ ბრწყინვალე ცხოვრების ტრფილისათვის შორეულ ცივს ქვიწყებში ანუ კატორგაში იღვენთება სამშობლოზე დარდით... მწერალი სველით მოცულიგულით თავს ევლება ჩვენი ბეჩაი ხალხის იმ ნაწილს, რომელიც არსებულ საზოგადოებრივ უკულმართი ცხოვრებით ბოლმა მორეული შველას რომ ვერსაიდან ხედავს, მხოლოდ შინაურებს შესჩივის:

— „იმა იქით კილომ იტყვიენ, სამართალია ქოყანაზე. სტრავს ფული მიეცი, მამასახნის და ხუცესს ჯამაგირი აძლიე, კლისი ააშენე გზაი გააკეთე, შტრაფი გადებხადე გადასახალი აძლიე, ვინცხამ ფული წვილო, იგიც შენ შეიწერიო და იმას კი არ კითხუ-

გ. შალიკა შვილი

მ. კორელი

წარუხანდელ მათე სეზონს ხელმძღვანე-

ლობენ იი ოჯახ დაქველდები, სათ იზონე იმდონი ფულური... ყანის მუშაობის მეტა...

გვახედებს იმ ღარიბ-ლატაკთა ოჯახებში... საღ მშობის სხვი...

აქვე შეხვდებით ხალხის განმანათლებელ ფლევერს... მშველს ჩვენი ცხოვრებას...

ფლეველი ამბავი აწერილია საღათ, მარტვად, გულწრფელად, გაუზვიადებლად...

გიჟება ესეც იყოს მიზეზი რომ ზოგიერთ მოთხოვნას დამეუზვიება აქლია, სტილს...

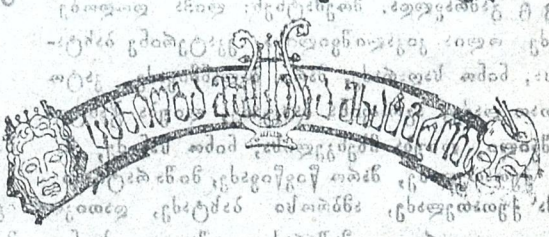
მიუხედავ დამისა, მის მოთხოვნათა გაცნობით... შარტევილი მღამიო მკითხველი არა...

ჩვენც ხომ აღაშინები ვართ, რის გვეყო ჩით, რას გვი... თითქმის ყველა მისი გვიბრი...

დიად, ს. რემონიძეს ღრმად სწავს რომ მომავალი კარგია რომ თუკვა ჩვენი ცხოვრება...

ერთი დრო არავის შერჩება, ვინცელთვის ღარიბ და დღივრულ...

აქა ს. რემონიძის რწმენა, უფა მარჯოს ამ რწმენას ჩვენის ხალხის საკეთილდღეოდ...

დ. ბორჯომში კვირას მარია ამონიძის 12 შვილები წყლის თევტრში, მსახიობ სოხორევიძისა...

როგორც მსახიობნი, აგრეთვე სცენის მოქმედებები თავის ადგილს იყენებ და ყველა სინდისიერად...

მა დასავლეთი სიკრძალოდ შექმნიდა პროვინციის ცხოვრებაში. ბ. ეტიკი ეს შრომა ღირს ი იყო შენაფერი დაფსებისა და; რადგან ეს ასე არ მოხდა ისრული იმედი უნდა ვიქონიოთ, ბორჯომის საზოგადოება შრომის მოყვარე მსახიობს შემდგენსათვის მ. ინ. მეტის ყურადღებით მოეკიდება და თავისინი გულწრფელის თანადგომით დასაწყობებს მას შემდეგ დაეწყოს მუშაობა.

დ. ყუმბილის საკრებულო დარბაზში მარამოვის 21 ადგილობრივმა ახალგაზრდობამ სკოლის სასარგებლოდ გამართა საღამო სამ განყოფილებით: 1) სკოლის მასწავლებლებმა და უჩანეიშვილმა დაამსწრეთ ქ. შ. წ. კ. საზოგადოების მოქმედება და არსების დიდრიცხოვანობის გაუმჯობესების მოქმედება. ბ. უჩანეიშვილის მოხსენება შინაარსისნი გამოდგა. ოლონდ გარკვევით ვერ ეითხოვებოდა, 2) ადგილობრივმა სცენის მოყვარებებმა წარმოადგინეს ი გომართლის ოპერის მრავალრიცხოვანი ოპერები, რომელთა შორის გ. ვაჩიკა (ორმოქმედი) და პ. სართანია (ივანე), დანარჩენებმა კარგად შეასრულეს თავი თავიანთი როლები, ოლონდ სუსტიმდა 3) ა. (ქეთევანი) B) ბაგრატიონის გულდასმული მიმდევრები, რომლებმაც საზოგადოებამ და დიდი მადლობელი დაუბოძა ბ. უჩანეიშვილს საერთოდ საღამომო მხიარულები ჩაატარა ხალხი ბოლომდე დაესწრო და 12 ს. ძალიან წასიამოვნებები დაიშალა.

უქირაფე უ

სიღნაღვი შრომაობისთვის 28 ი. გეგმიანი შვიის „მსხვერპლი“ თ ღამთაჟღერან საზაფხ. სეზონი, რომელსაც ხელოვნების რაზმი ი გვირგვინი დადგენილოდ 1-3 მოქმედებით მოეკიდება ჩაიარა, ზედმიწევნით კარგად შეასრულეს ნა ისრაი როლსები: 5 გეგრამ ქემ (ვ. გ. უა), ჯანიშვილსანამ, ს. (მიხაკემ (მიხაკე), ს. გომელაურმა (საქა.) არა უქირადათ რა ი-კრაწაშვილს ვანუა ქემ დაეკვიდნენ დღევანდელ დანართში. სააკაშვილის (ბიკი) „მსხვერპლს“ მოყვანი გრიშაშვილის 1 მ. ო. გ. დღევ. ტრიმოთეს ლედივ. ამ დღევილოში აღსანიშნავია ს. გომელაური. (ტრიმოთე), რომელმაც ზედმიწევნით შეასრულა ტრიმოთეს როლი უამინდობის გამო საზოგადოებამ ნაკლებად დაესწრო, მაგრამ ფრიად წასიამოვნებები დაიშალა ღამის 1 ს.

მარჩნი

წვრილი აგებენ

ივ. ვოხარაძე აგარაკიდან დაბრუნდა. **ტყარბ.** დ. საკომ. **გამგეობამ** ენკენისთვის 6 კრებაზე დაადგინა: 1) მსახვობა ამხნავობა, შესაღვეს და მასთან ერთად გაუძღვეს სეზონი, 2) დაეხმარა 4000 მან; 3) ფელა შემოქმედება რეაქტიური და 4 სეზონის დინამიკისთვის პირველს დაიწყო

კუთხის თამარის სეზონი დაიწყო

კომპ. მ. ბალანჩიშვილი ამ მოკლე ხანში სამშობლოში ჩამოვა და გუროსკენ გამგზავრება დაესაუბრა. კოლეგები სანაწერად დასაძინებელად ოცნებობენ.

კუთხის დარბაზის გამგეობის შემადგომლობის თანხმად დროებით საშემდრო სასახურთან განათვის ფრეს მსახიობები: ა. ყალბეაშვილი, მ. მურუსიძე, ჩხიკვაძე, დეკორატორი ს. ქელიძე.

გიტ. ლალიძე გამოსცავს ორთბაქის დარბაზის, გოცხის აკაკის შესანტე. შემოსავალი ქუთხის თაისის თეატრის სასარგებლოდ კომიტეტს გადაეცემა.

გაგ. ხაფორი თითქმის ცარიელი უქალღობის გამო შეჩერდა.

კუთხის დარბაზის შედეგად მივიღეთ დაშვილ-დასი უკვე შესცვლა. **ქართულ სკოლის** თხოვნით ამ ხატულს ს. ნაბახტუვი ჩემო ქართული გადაღებულ იქნა იქაურ ძველი (XVI ს.) გეგმა და მიხტევობა. შეატვირთეს მ შეხვედრი საკუთარი მხარის უქონლობის გამო, სასიტ-საქონ. საზის მუშეუში იხახება.

სარგის კლუბი სახელმწიფო ბინის უქონლობით მისამდგილად იქნება.

აზული ჰაზირა თავის დასტობამ მოკლეს ხანალოში იმერეთსკენ გამგზავრება მოკლეს ხანალოში იმერეთსკენ გამგზავრება მოკლეს ხანალოში იმერეთსკენ გამგზავრება მოკლეს ხანალოში

გორანნი ი. გრიშაშვილი შეუღლე ცარაშილეთ. ცხოვრებით მოთხოვითა წერას.

მეზის ტარანანი უკანაშე გადასვლბად გადაკეთა ჩვენმა ცნობილმა ქუჩის სტამა. ნი. ტირინმა.

კასრამე ქართულ ქალთა გინანბიში უმაღლეს კლასში მიიწვიეს ქართული ენის მასწავლებლად.

გორჯონში დღეს ენკენის 11 კუჩვიის რეკონსტრუირებით ადგილობრივ სცენის მოყვარეთა მიერ წარმოდგენილ იქნება „სამშობლო“.

სახალსო სასლის მასობრივ რეკონსტრუირი: 1. „მეზის და დიდი“, 2. „მეზის და დიდი“, 3. „მეზის და დიდი“, 4. „მეზის და დიდი“.

სახალსო დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში

სახალსო დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში

სახალსო დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში

სახალსო დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში დასაწყისში

უკანასკნელი ცნობა

სამწუხარო ამბავი მოხდა საღ. ნოვაგზე. ვნეკ ნისთისის საგურის უფროსმა კალისტრატე ჩიკოვანმა თოკით თავი ჩამოიხრჩო. განსვენებული უტოლ-შვილო იყო, პატიოსანი მო ამსახურეთა საყვარელი, ჩვენის მწიგნობის დიდი მოყვარული, ხალხში ჟურნალ-გაზეთების გამცრელებელი და ჩვენ მოღვაწე-მწერალთა თავყვანის მცემელი; თავის დისწულებს ზრდიდა, სხვთ ცნებულა.

სწორედ დიდი დან კლისია ამისთანა იშვიათი აღმიაანის უღროოდ გამოკლება, რასაც ამიერ კავკასიის რკინის გზის მოსანსახურენი გულითა ვსწუხთ.

ვარდენ ყიფ ანი

ჟურნალის სასარგებლოდ

მას. კირვალისხვან მივიღეთ ათი მან. წინაღ მიღებულით 40 მან.

სასწიენო სტუდიის ს. 6 მონის ხელმძღვანელობით

მეტადინეობა ქართულ და რუსულ ენებზე 1, დიქცია და დეკლამაცია; 2, ზღაპრები და გამოსწიება; 3, თეატრის ისტორია, 4 ესთეტიკა; 5, პრაქტიკული მეტადინეობა სცენაზე. ცნობათა შეტყობა შეიძლება ოთხშაბათობით და კვირაობით საღ. 6-7 ს. კ. ი. ზუბალაშვილის სახელობის სახალხო სახლში. ტელ. 8-48.

საზოგადოების საშუალოდ

„ჩვენი გემოს“ კვანის მარხანის გამგეობა აცხდებს მომხმარებელთა საყურადღებოდ, რომ „ჩვენი გემოს“ ამ ბოლო დროს ბევრი ყალბი მიმბაძველი გამოუჩნდა სარგებლობენ რა ჩვენი ფირმის დამსახურებული ნდობით, ამგზავებენ თავიანთ ეტიკეტს ჩვენს ეტიკეტს და მით მსურთ მომხმარებლები „ველომაში“ შეიყვანონ. განსაკუთრებით ყურადღება მისაქცევია ახალი ფირმა „ჩვენი ეს არის“, რომლის ეტიკეტი მეტად მოხერხებულად წააგავს ჩვენსას, მათ ხელს უწყობენ ზოგიერთი გამყიდველები, რომლებიც კაპეციებით დაინტერესებული „ჩვენი გემოს“ მაგიერ მუშტრებს „ჩვენი ეს არის“ აწვდიან. გთხოვთ გაუფრთხილდეთ სიყალბეს და მოითხოვთ ნამდვილი „ჩვენი გემო“.

სამუსიკო სკოლა გფ. ქარ. ფილარ.

საზ. მოწაფეთა. მიღება დაიწყო 26 აგვ. 10-2 ს-მდე დღისით და 5-7 ს-მდე საღამოთი სკოლის კანტარაში. სლევკოვის ქუჩა, ზელინცის სახლი № 4.

მასწავლებელთა სია: ფორტეპიანოს კლასი: ე. დ. აბელოვისა, მ. გ. ანდრონიკოვ-ციციანოვისა. ნ. ვ. კალაშნიკოვისა. ვ. გ. ქიქოძე. ე. ი. მაღატოვა-პოლტარაკისა, ე. ვ. ფოგელისა, ვიოლინი: მ. ტ. ვასილვი, ვი. პ. ა. ტიხენჯაული, ვიოლონჩელი: გ. კაპელნიკი-კონტრაბასი: ბ. პ. ნსკი, სიმღერა: მ. ა. კოლოტოვია, თეორიის კლასები: ზ. პ. ფალიაშვილი; ხორო: ზ. ი. ჩიკვაძე; ახლად მოწვეულნი არიან ვიოლონისა: საიმპერატორა თეატრის სოლისტი მ. ა. ვოლფენბრაილი და ფორტეპიანოს მასწავლებელი პეტროვგრადის კონსერვატორია დამთავრებული პროფეს. მედემის კლასია თავისუფალი ხელოვანი ე. ი. ალენიკოვისა.

ახალი კლუბი 1 კვირის პროგ

- ორშაბათი — რუსული ოპერეტა
სამშაბათი — სიმფონიური კონც.
ოთხშაბ. სინემატოგრაფი.
ხუთშაბ. — ქართ. წარმ. (უფას); საზანდარი
პარასკ. — სინემატოგრაფი; მუსიკა.
შაბ. — სიმფონიური კონ.
კვირა — მუსიკა; სინემატ.

ზანაწმისი: კონცერტებისა საღამ. 9 საღ. წარმოდგენისა და სინემატოგრა. საღ. 8 1/2 სასწავლებელი ფასი ჩვეულებრივია, მხოლო. სამშაბათს და შაბათს იხდიან: მანდილოსნები და ტუდენტები (ფორმ.) 66 კ. მამაკაცები 1.05 კ.

ხარფუსის საზოგადოებრივი

- (მიხეილის პროსპექტი, № 131)
ერთი კვირის პროგრამა 11-ენკ.—18 ენკ.
კვირა — რუსული წარმოდგენა კაბარე
ორშაბათი — სომხურად ან ეს ან ის
სამშაბათი — სინემატოგ. სიმებ ორკ.
ოთხშაბათი — ქართული წარმოდგენა; ბალეტი სამხედრო — მუსიკა
ხუთშაბათი — კონცერტი.
პარასკევი — სინემატოგრაფი, სიმებ. ორკეს.
შაბათი — ქართული წარმოდგენა.
კვირა — რუსული ოპერეტა.

წარმოდგენა-კონცერტებზე შესვლა უფასოა

რედაქტორ-გამომცემელი ანნა იმედაშვილისა